

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 100. szám, Falcione-féle ház.
Kisrész hivattal
Oblat Károly Lényvnyomdáján, Kossuth Lajos-utca.

Felolós szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Neptantóknak: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala biztossággal kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Számon kérés.

Azokból az adatokból, a melyekkel a közigazgatás feleltendőnként beszámol meg lehet tudni, hogy az egyes ügyosztályokhoz hány darab érkezett, mennyit intéztek el belőle, mennyivel ma adtak hátralékban. Az érdemi munka nézve azonban legény legyen a papán, aki a valóságnak és a tényeknek megfelelő választ tudjon adni.

A számon kérés üres formáság, felesleges dolog, a mely még talán sosem vezetett réá bűnre, mulasztásra.

Nagyon könnyű ám kijátszani az egész számonkérést, már csak azért is, mert a napi munkát nem lehet megállapítani. Sok ügyosztálynál azt sem

tudják, mennyi a hátralék, csak ilyenkor, mikor a skontóra készülnek.

Néhány hétig megfeszített erővel dolgoznak a közigazgatási hivatalokban, hogy a hátralékot eltüntessék. Amint feleltendő alatt elmulasztottak, pár hét alatt pótolják, vagyis inkább úgy látszik, mintha pótolnák. Olyan is aztán a hátralékos ügyeknek az elintézése. Hebehurgya kutyafuttában való munka az többnyire, amelynek érdemi része hajtófát sem ér.

Amit nem tudtak még így sem elintézni, látszólag még azt is elintézik, és pedig úgy, hogy fölültetik, becsapják egyszerűen a számonkérőszéket. Nagyon értenek ehhez. Az ügydarabokat, amely például hat hónapig hevert valamelyik tanácsi ügyosztálynál, a számonkérés előtt átteszik más ügyosztályhoz. A mintaközigazgatás 'önynyű' lelkiismeretű tisztviselői tudják jól a módját ennek. Csak ürügyet kell találni. Az pedig van mindig. Felszólítják véleményadásra például a tisztí ügyvédséget, a számvévséget vagy a mérnöki hivatalt. Ott aztán heverhet megint feleltendőig az ügy.

Igen sok olyan tisztviselő van, aki feleltendőig nem dolgozik semmit és

aztán pár hét alatt rendbe szedi a szemáját mégis.

Nem nagy fáradságába kerülne a számonkérőszék ha a »skontó« előtti pár héttel végzett munkát összevetné az öt hónapi munkával. Nagyon érdekes statisztika volna ám az! Megtudhatná belőle a számonkérőszék, hogy mily szépen tudnának dolgozni egyesek, ha mindig a »skontó« előtti állapának és nem csak feleltendőként.

Rendszert kell változtatni ebben is. Nem is olyan nehéz volna ez.

Ha a hivatalfőnök naponként felülvizsgál, mindig tudja, mennyit dolgoztak föl az alantasai, akiktől minden nap számon kérheti az ügydarabjait és akiket naponta felelősségre vonhat. A számonkérőszék így könnyebben beláthatna a mintaközigazgatás dolgaiba és vezérőnal lenne kezében a hivatalfőnökök által ellenőrzött minden jegyzék a közigazgatás utvesztőiben. A mostani számonkérés azonban neveleges alakoskodás csupán, amelynek kevés haszna van.

Ismét a sportról.

A középiskolai tanáregyesület 1001 temesvári közgyűlése alkalmával éppen

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ TARCZAJA,

Akit egyszer megcsipett a skorpió...

Itta: Vírter Ferencz.

Akit egyszer megcsipett a skorpió, az másodszer nem nyul banánafürtbe. Akinek egyszer bezúzták a fejét, az többé nem mond igazságokat... Az ember nemis hinné, mily igaz néha a közmondás. Tudok egy esetet, mely fényes bizonyíték ez állításom mellett. Mister G. T. Simons esete ez, aki valamikor régen Angliában lakott, de hűtelenre pazarolván lelke álmait, s kívándorolt. Mi Floridában ismertük meg őt sok-sok évvel amaz angolországi esemény után, — akkoriban, amidőn az Everglades mocsarai mellett cukornádat ültetett s néha áthóvárgolt hozzánk — vasárnaponként — Miami-ba.

Nő sohasem lesz képes megérteni, hogy mi a tanulság ebben a történetben; a férfiak közül is csak olyanok értik meg, akik már csalódtak egyszer. Nem lehetetlen tehát, hogy sokan rossz véleménynyel keznek Mister G. T. Simonsról s ez okból szükségesnek tartom kijelenteni, hogy tökéletes gavallér volt; gavallér annyira, amennyire gavallér lehet egy olyan ur, aki tíz éven át cukornádat ültet a mocsarak között, minden este a bibliát lapozgatja és fegyverrel a vállán jár vasárnaponként az istenitületekre.

Hanem tartunk bizonyos sorrendet az eseményekben.

* * *

Elt egyszer Miami-ban egy szépséges leány, aki minden télen otthagya new-york barátait s Floridába jár örök nyarat látni. Utazásaiban soha senki sem kísérte, mert

az ifjú hölgy éppen oly önálló volt, min amilyen szép. — Miss Jackson, ez volt a neve, ő maga pedig: fűrdővendég a mi tapalótánkban.

Miami-ban — mint az évkönyvek is bizonyítanak, ha ott évkönyvek volnának — csak télen látni teher embert. Nyáron kihalt minden s néhány benszülöttön kívül senki sem lakja a homokpartokat. Decemberben kezdődik az élet, olyankor amidőn fenn, északon havazni szokott, az a esodálatos természeti tünemény, mely bundába kergeti az embereket. Ezt a floridaiak természetesen csak a meséből ismerik. Ilyenkor Miami-ban megnyílik a Grand Hotel, lakókat kap a part mentén húzóó házior és üzletét megnyitja a „Dél-Florida első áruháza“, az egyetlen kereskedés, melyben fűszert, papírt és orvosszert mér a tulajdonos, egy német, ak

Selyem-Blousok

2
frt
40
krtól

feljebb! — 4 méter — postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi! ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G. selyemgyáros Zürichben.
Cs. és kir. udvari szállító.

ügy, mint a Budapesten ülésező evangélikus vallás-tanárok tanácskozmányai alkalmával egyhangulag kimondták, hogy az ifjúság erkölcsi kvalitásainak hitványozására a legalkalmasabb eszköz a határozatainak eszmemenetét a következőekben követeljük:

A közgyűlés megfontolásra ajánlja e tárgyát az egyes tanári köröknek. Addig is szükséges, hogy a közvélemény s annak nem egyszer irányítója és előkészítője, a sajtó, e kérdéssel behatóan foglalkozzék.

Szomorú dolog, de sok jel mutat arra, hogy a magyar ifjúság erkölcsi élete nem a legkifogástalanabb. Az élvezetek poharát igen korán viszi ajkaihoz s nagy kortyokban, mohón issza azt.

A kártya és a mulatás, a lársas élet örömei nagy mértékben elvonják komoly tanulmányaitól. Mikor még csak tanulni kellene s a testét edzeni, ő már a felnőttek örömei után áhitozik. Lelkéről így hamar letörlődik az üde, friss érzések hamva, a szépért, jóért való lelkesedés, az ideális törekvések himpora.

Az élet hamar beleragadja őket zavaros sodrába. Reálisnak lesznek korán. Ám ez még nem volna baj; de nem is reálisnak ők, hanem tulságosan ridegek, korán praktikusnak s végtelenül önzők.

A kor iránya kedvez a testi és szellemi hanyatlásnak. Az élet nehézsége és küzdelmei, a pálya gondja, az agynak erős szellemi túlterhelése, az idegek elcsigázása, — mindez, évek alatt, évtizedek pusztító munkáját végzi az emberek szervezetén. S az idegesség terjedése másrészt kcsapongások felé tereli az emberiséget. A fizikum gyöngyülése maga után vonja az erkölcsi egyensúly felbillenését.

Az ifjúság testi fejlettsége és romlatlan erkölcsére drága nekünk. Ez okból üdvözlünk minden reformot, a mely az ifjúság nevelésében nem hanyagolja el, sőt méltóképpen kidomborítja a testi

fejlesztés szempontjait. Csak az angol ifjúság nevelésére kell rámutatnunk. Az angolok harmónikus fejlesztik az ifjúság testi és szellemi erőt s egyiket sem engedi túltengedni a másik rovására.

Ez az oka, hogy Angliában testben és lélekben egyaránt egészséges ifjúság veszi vállaira a közélet terhet. Ez az oka, hogy ez a diadalmas ifjúság derekasan megállja minden téren a helyét, akár a tudományokban, akár az állam vezetésében, akár a távoli világ-részekben folytatott harczaiban a brit lobogónak.

Másrészt a társadalom erkölcsői felett is komolyan örködünk. Az erkölcsi tényezők döntő befolyását a népek sorsának alakulására nem tagadjuk, sőt hirdeljük. Ez az oka, hogy könyörtelen hadjáratot folytatunk minden ellen, a mi a nemzet erkölcsőinek alapját lassankint aláássa; ez az oka, hogy az erkölcsi defektusok szűjtől meg szeretnénk tisztítani a nemzetnek, e hatalmas, életerős tölgynek törzsét és gyökereit.

Mindez azonban különbözik a farizeuskodástól. Semmiképpen nem akar egy uton haladni azokkal, a kik az erkölcsök hanyatlásából politikai löket-kovácsolnak. A kik szemforgató erkölcsi érzületükkel, ma Shakespeart, holnap Miltont, holnapután talán a szentbihiát óhajják száműzni, egy-egy ki fejzésért, a művelt magyar családok asztaláról s akarják kivenni az ifjúság kezéből.

A lángelmék, a nagy klasszikus írók művei még nem ronlották meg egyetlen ember erkölcsét sem. S ha illott, értelmükből kiszakítva, van is bennük egy-egy kényesbél mondat; műveiknek egészen a tiszta erkölcsök szeretete, a nagy gondolatok termékenyítő ereje, a lángész nagy ártatlansága és naivitása vonul végig.

Művek.

* A Zombori Sport-Egylet közgyűlése ma délelőtt 11 órakor tartatik a „Csitaonca” vendéglőben.

postamester, kereskedő, patikus és orvos egy személyben, sőt lapszerkesztő is minden szombaton. Az északról jövő vasutak fürdővendégeket hoznak s kezdődik a Winter saeson. — Mindez azonban természetesen csak télen van: három-négy hónapon át. Mert mihelyt március végén már egy-két ember napszuatát kap, beáll a bomlás. A vendégek ismét északra utaznak, az üzlet ismét bezáról és azután nem marad semmi, épenséggel semmi. Még a fekete benszülőttek nagyrésze és széjlemben, behuzódva a sűrűbe, ahol némiképpen hűsőbb világ járja.

Őnök, akik nem ismerik Miami, nem tudhatják, mit jelent az: naphosszanta egy terrász árnyékába huzódva az oceanát bámulni, azt az egyhangú kék végtelenséget, melyen nem látni semmit, legfeljebb talán sirályokat meg egy-két halászbarkát. Ha egy piktor le akarja festeni az unalom hangulatát, tökéletesen kifejezné azt egy kék vonallal, mely a vizet ábrázolná. Ha pedig ahoz a vízhez még homokpartot is rajzolna s a homokpartra egy fapalotát, a palota ter-

raszára pedig a Jacksonleányt ültetné képen, a mit éppen egy sárga könyvet olvas, melléje meg a Worth-leányokat, a két bostoni flstestvérrel, versenyt ásitozva: akkor többet tejezne ki még annál is, a mit akart.

— Ez a pontja a világnak, amelyben mi élünk, — mondta egyszer a mi fapalotánkról egy vakmerő idegen, kit a véletlen Miamihoz hozott: — voltaképpen egy lombik. Mi vagyunk azok, akiket belézártak, s hevíttő kolónk a nap. Amíg pedig ez a koló előállit, az az unalomnak kvintesszenciája.

Azon a februári napon, amikor én kerültem Miami, a saeson már a végehez közelgett; hárman már az én érkezésem előtt északra utaztak. Természetesen: velőt égetően tüzelt a nap s alkonyat előtt ki em merész kedtünk a terrász árnyékából. Ezért a nappalokat rendszerint átaldtunk s éjszaka szórakoztunk. Becsatangoltuk a sűrűséget, éji vadra cserkészve a dudva között; vagy a jakiba ültünk s az Atlanti síkját kóboroltuk át. Néhár virradatig kalandoztunk a fényes, illatos, hűs éjszakában.

* **Városunk kereskedői** a hetpiacnak a Kossuth-utczába való áthelyezését illetőleg pénteken este értekezletet tartottak. — Elhatározták, hogy a polgármesternek testületileg memorandumot nyújtanak át, melyben a gabona-piac elhelyezéseért kárpótlásul az élelmi szerek piacát kéri a Kossuth utczába.

* **Előjegyzés és felvétel a zombori felső kereskedelmi iskolában.** Tekintettel arra, hogy a felső kereskedelmi iskola alsó és középső osztályába 40—40. a felsőbe pedig csak 30 tanuló vehető fel, előjegyzés már a nagy szünet előtti, végleges beírás pedig szeptember hó 1., 3. és 4-én, mindenkor délelőtt 9 től 12 óráig, eszközölhető. — A felső kereskedelmi iskola három évfolyamból áll; az alsó osztályba oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát (a latin nyelvtől eltekintve) sikerrel végezték el. A felső osztály tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási, továbbá a kereskedelemügyi miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek, amelynek bizonyítványai, formális képesítés tekintetében, egyenlő értékűek a gimnáziumok vagy reál iskolák bizonyítványaiával (pl. a katonai egy éves önkéntesi szolgálattal). A zombori illetőségű tanulók tandíja 40 kor., a vidékieké 60 kor., mely előleges félvi részletekben is lefizethető. Ezen kívül fizetendő: felvételi díj fejében 4 kor., a német-francia nyelvi társalgási órákért, a tornász- és vívás tanításáért félvenként összesen 6 kor., ifjúsági könyvtára 2 kor., és értesítőre 1 kor. Előjegyzés alkalmával lefizetendő a felvételi, könyvtári és értesítő díj, összesen 7 korona. — Szegény sorsú, jeles előmenetelt tett tanulók feljlesztésére nézve az igazgatóság, írásbeli vagy szóbeli megkeresésre, készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, amelyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásai kiváló gondot fordít az igazgatóság arra, hogy a fiúk a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelveket, ottani társalgás útján is, könnyebben elsajátíttassék.

* **Városi irodai szükségletek.** Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő hirdetményt: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy az 1901. évi irodai szükségletek biztosítása tárgyában folyó évi július hó 25-én d. e. 10 órakor a városháza tanács-

II.
Mindannyian tisztában voltunk azzal, hogy a Jackson leány és G. T. Simons között valami van. Számos jel bizonyította ezt. Minden szombaton, amikor Simons hozzánk lovagolt, valamelyes ajándékot hozott a leánynak; egyszer egy szelid fia-csörgőkgyót mások pedig virágokat, majd ismét tenyer, nyi nagyságu csodaszép lepkeket. E sok ta nyul dacára azonban azt a szót sohasem hallottuk közöttük egyszer is említeni. Ez okból mondta a kisebbik Worth-leány azt, hogy miként lehetséges szerelm csókok nélkül? Mondta és elpirult, mire mi valamennyien felkacagtunk, a Jackson-leány kivételével, aki összevonla szemöldökét s szigoruan a kis meggondolatlanra tekintett.

Egy faja a barátságna volt az; az a tökéletlen viszony férfi és nő között, mely mindig nevelésos; kell, hogy egyszer kifejlődjék okos, természetes valamivé. Ez a kifejlődést vártuk tehát mi s minden vasárnap, amikor Simons közöttünk volt, biztosra vettük, hogy ma megtörténik. Pedig nem történt semmi. Jött és ajándékot hozott és

termében szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre érdeklődők ezennel meghívattak. Ajánlattevők kötelesek a 3156 kor. 04 fillér kiküldési ár 10% át vagyis 316 koronát az árlejtés megkezdése előtt a küldöttégek elnökének kézpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A szükséglet minősége és mennyiségére vonatkozó részletes kimutatás Latinovits Szaniszló tanácsnoknál, — a szállítandó tárgyak minitá pedig a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

*** Esküvő.** Garam Aladár zombori kir. törvényszéki aljegyző július 2-án vette eltyárhó, Lonkai Károly pénzügyőri biztos bájos leányát Lonkai Leona kisasszonyt. Násznapok voltak Pribil Ernő megyei főügyész és Dalmai Béla kir. kerszári ügyész.

*** Kifogott hulla.** Folyó hó 5-én délután Varga János b.-dorozslói születésű 22 éves kocsi hulláját fogták ki a Ferenccsatornából. Halálának oka ismeretlen. Nevezett 1878 ban született B.-Dorozslón. Atyja néhai Varga István asztalos mester, anyja néh. Albrecht Erzsébet, vallása római kath. nőtlen, foglalkozása kocsis. Személyazonosságát, gazdája Bittermann Sándor zombori lakos igazolta. A nyomozás megindult.

*** Napszúrás.** Az utóbbi napok 40 fokos hősége is megkövetelte áldozatait. Az aratásnál szorgoskodó munkások ezek u. i. Csonpolai határában két, Kerynyájan egy, s Zomborban egy halt meg a helyszínen. A zombori eset tragicuma, hogy az illető atyja karjaiban lehetett kilelkét.

*** Óriási vihar.** Óriási vihar vonult el tegnapelőtt este 5 óra után fölöttünk. Az 52 fokos hőség gyötrelmei közöttül valóságos megváltóként üdvözültünk már napok óta minden tenyérn felhőköt, mely az égen jelentkezett. A posta már esütőrtökre jelzett zivatart, hőesést. Péntek délután végre teljesedett ahajjásunk egy hatalmas, országos eső képbén. Amint a vidékről jelentik, néhol-néhol jég is okozott több kevesebb kárt, de azért a zivatart haszna mégis nagyobb a kárnál. Gomboson a szélvész elragadta a fűrdőházat két évakosztümös hölgygyel; zeren esére a malmokon fennakadt a nekiszabadult alkotmány és így az ijedségen kívül nagyobb baj nem esett; a vonatát áthozó gőzkompot a szélvész annyira veszélyeztette, hogy a komp vezetője kénytelen volt az utasok fogtatására a kompot visszavezetni az erdői partra és csak a zivatart után jöhetett át a vonat. Nemes-Militicsen

mulatolt velünk és aztán hazaiavagolt ismét a cukornádjai közé. Így közeledett a szezon vége s a forróság, mely északra szokta kergetni a fűrdővendégeket.

Egy este, künn ülünk val mennyien a e trászson, Vorhné asszony így szól a társasághoz:

— Három nap mulva utaznak.

Az én nagy hatást kellett. Pénteken volt ez március végén s a forróság ekkor már igen érezhető volt Williams ur, Worthné udvarlójá, beleegyezőleg bőlíntolt lejjével; a két leány azonban hosszan felsóhajtott s titkos pillantásokat váltolt a két bostonival. Jockson kisasszony pedig olyannyira meglepődött, hogy, könyve kiesett a kezéből s ő feltekintett, mintha önmagához szólana, ejtette ki e halk szót:

— Elutazunk! ? . . .

Az én felkelt, gondolkodó arccal a tengerre nézett s lassan a házba ment.

A néma jelenetet mindenki megértette s valamennyien kíváncsian ulána nézlünk.

(Vége köv.)

apró jég esett. Zombor határában is volt jég. A vihar elvonulta után halom szárnyra heverték a földön az átázott madárkák.

*** A nemes-militicsi gyógyfürdőt** igen szépen látogattja a közönség; messze vidékről is jönnek el ide a gyógyhatású fürdőt használni. A bérli minden lehetőleg megtesz, hogy a vendégeket kielégítse.

*** Megállított gyorsvonat.** Tegnapelőtt esti 7 óra tájban nagy pánik fogta el a Budapestről Zimony felé robogó gyorsvonat utasait a kishegyesi állomás közelében. A vonat sebétől robogott, a mikor hirtelen óriási mozdárőrei hangzött el a sinekről. A mozdonyvezető azonnal észrevette hogy vészjelző patron dördült el és megállította a vonatot. Az utasok veszélyt sejtettek és rémülten ugáltak ki a va-utú kocsikból. Legnagyobb meglepetésükre azonban semmi baj nem történt és maga a pályáór bámult legjobban a történeten, mert ő nem rakta a sine a robbanó patronra. A vonat tovább robogott és a csendőrség rögtön kutatni kezdte az éretlen tréfa szerzőjét. Kiderítették, hogy egy fodrászinas, a kivel a pályáór borotválhatta magát, ellopoit két vészjelző patronot és elhatározta hogy megréfalja a gyorsvonatot. A tréfa fényesen sikerült, de azt hisszük, hogy a majster uram jóvátábol az inas is meg fogja emlegetni ezt a napot.

*** Táncmulatság Hodsághon.** Vették a következő meghívót: Meghívó A hodsági ifjuság f. évi július hó 14-én (szombaton) a „Huk széköl” összes termeiben a Budapesten szálló „Bács-Bodrogh megyei kör” javára jótékonyozású táncmulatságot rendez. Belépő-jegy személynként 1 kor. 20 fill. Kezdete esti 7/9 órakor. Felülfizetéseket tekintettel a jótékonyozásra köszönettel fogaduk és hirlapilag nyugtatunk. Jegyek előre válthatók a rendezőkönél és este a pénztárnál. dr. Szabó József védnök. Lang Oszkár, Trischler Aladár elnökök. Sewerer István jegyző ifj. Lang Márton pénztáros. Brandecker, Ede, Lescheditzky Ferenc ellenőrök. Dickmann Antal, Dickmann Ferenc, Emanuel Hugó Haagh Endre, Hottinger Pál, Hrubinyi Ferenc, Hrubinyi Illés, dr. Jusits Elemér, Krieg Ferenc, Kohler Adám, Lang Antal, Lieli István, Menráth Jakab Rausch Alfréd, ifj. Rausch Ede, dr. Scultéty Jenő, Szlovenszki Lipót, ifj. Willmann Mátyás.

*** „Dutyiban.”** Ez a címre egy újságnak, melynek első és utolsó száma Szabadkán jelent meg. Felelős szerkesztője Judavics Lázár, a szerkesztőség helyisége pedig a szabadkai törvényszék bürtöne volt. A szabadkai rendőrség ugyanis elfogott egy Judavics Lázár nevű szélhámost, a ki Szegeden, Bécsben, Kolozsvárt Aradon és Budapesten könyvirodalmányokat gyűjtött és hamis bélyegzőkkel sikerült neki többeket becsapni, ugy, hogy rövid idő alatt mintegy 4000 koronát hozaróval össe. A vizsgálati fogságban azonban nem hagyta nyugodni a hirlapírói véna, és lapot szerkesztett, melynek címe a „Dutyiban” volt. Az elfizetési felhívást így fejezte be: „Felhát, a ki javát akarja Úrak! fél- vagy egészvilági hülyegyek! Szent Péter ösvényén ábrándozók és Szent Róza Sándor utján haladók, fizesettek elő! Vezércikket is írt. „A kenyér és a politika” címmel. Az ügyész azonban csakhamar véget vetett Judavics hirlapírói működésének.

*** Vértfürdő a Tiszaparton.** Borzalmas vérengzést követelt el két kőbor cigányecsapat a Tiszán levő csurogi részben. A két cigányecsapat tagjai már régen hadi lábón álltak egymással és csak az alkalmat lesték az összetűzésre. Ez tegnap meg is történt a csurogi részben és az öldöklő harcznak öt halottja és nyolcz

súlyos sebesültje van. A szörnyű vérengzésről a következőket jelentti tudósítónk: Egy 12 tagból álló cigányecsapat, mely hosszabb ideig kőborolt Torontalmegyében, át akart menni a Tiszán, hogy Bácsmezőbe jusson. Mikor Bunkó csapatja a komphoz ért, ugyanakkor a tulsó, vagyis a csurogi oldalról hozta a komp Sárközi Ferenc nyolcz családából álló cigánybandáját, a kik Torontálba igyekeztek. Ez a két banda pedig csekereedett ellensége volt egymásnak. Kerültek egymást, a hol csak tudták és most is a Sárközi bandája azért akart Torontálba menni, mert meghallották, hogy Bunkók a Bácskába mennek. Bunkóké, a mint megismerték, hogy a Sárközi bandája van a kompon, kísérték a kocsikból a vasvillákat és a kocsilöcsöket és ezekkel felfegyverkezve várták a Sárközi-bandát, mely szintén elkészült az összeütközésre. Mikor a komp kikötött, a parton a Bunkó bandája rárohant a kompra, és megkezdődött a borzasztó verekedés, a mely öt embernek okozta halálát, nyolcz ember pedig súlyosan megebeesült. A révérszek csak akkor tudták szétválasztani a vérengzőket, a mikor több utas érkezett oda és ezek segítségével szétverték a két bandát. A halottak a következők: Sárközi Lajos, Lakatos Mari, Szoporka András, Bunkó Ferenc és Bunkó Mihályné. Valamennyi ott fektüdt sztroncsolt koponyával a Tiszaparton, míg a vizsgálobíró megérkezett. A két bandának épségben maradt, de szét futott tagjait most — keresi a csendőrség.

*** Primiczia.** Tiszt. Kleiner Nándor végzett theologus, ki a számináriumot a f. tanév végén végezte Kalocsán és ugyanott szenteltetett föl lelkészé, a jövő vasárnap fogja bemutatni első miséjét.

*** Színészet Palánkán.** Tojnay szingagató — egyelőre két hétre tervezett előadását — a napokban kezdi meg N. Palánkán. Szépszáma s jó hirlévé társulatával ezen vidéki városban a magyar nyelv érdekében sokat tehet Palánka műpártoló közönsége körében.

*** Meghívó.** A bács-keresztúri ifjuság f. hó 8-án (vasárnap) a polgári olvasó egyeslet helyiségében jótékonyozású táncvigalmat rendez.

*** Az „Urania” Szabadkán.** A keresési uti tudományos színtár, az „Urania” eljön vidéki körutjában Szabadkára is. Nyár idő lévén, az első két előadást jövő hét kedd és szerdán Palficon tartja. Először Pekár Gyula „Spanyolország” kerül színrre. A 3 felvonásra való előadás elejtől végig roppant érdekes és gyönyörű képekkel van illusztrálva. A munka — Pekár munkája — igazán értékes művészi munka. A bevezetésben rövid, de találó jellemzést adja a spanyolok hazájának, aztán megkezdí hallgatóival az utazást Spanyolországban. Lát ni fogják Bugos Salamanca, Madrid, Toledo és Sevilla városokat 91 képbén. A-Eskorial a világ 8-ik csodája megkapoz Mozgó fényképekben látjuk a machego, az acagoniai jüta a torczyoy Malaquenat is, a caillai kalaptánczókat zene kíséret mellett. A II-ik részben 89 képbén Sevilla corvoba Granda és Gibraltár városok gyönyörű panorámáit látjuk, majd feltűnik Taergér és Cap Spartal. Leghatásosabb a III. rész. Negyvenkét méter területű vásznon fogjuk látni a több mint 10000 főnyi közönség előtt a folyó izgatódán érdekes bivakvált. Reméljük, hogy Zombort is útba ejtik.

*** Eljegyzés.** Ribianszky József, a bács-almási vasutiállomás pénztárosa június hó 30-án — tartotta eljegyzését Sterk Laura kisasszonnyal, Sterk Nándornak a bács-almási római kath. tanítójának leányával.

*** Gyermekbál Palicson.** A palicsi vendégeknek van egy kis fiúk, akik felnevelni kötelesek. Néhány év előtt találtak Palicson s elneveztek Palicsi Gusztikának. Szépen felnevelték azokból az adományokból, a melyek éventket a jávára rendezni szokott gyermekbál alkalomával befolyik. Ilyen gyermekbál lesz f. hó 14-én Palicson. A mindig sikerült szokott táncmulatságra a belépti díj 20 fillér.

*** Érdekes esküvő.** Strasburger Antal tabbi földbirtokos mult szerdán kötött házasságot Bosnyák Margit kőszegzonnyal, Bosnyák János bezdáni kisgyezyó leányával.

*** A honvédség éjjelli gyakorlatai.** A szabadkai 6-ik honvéd gyalogezrednek szabadkai, újvidéki és zombori zászlóaljai öszgyakorlatot tart a város környékén. Tegnap éjjel gyakorlat volt. A honvédség sátoztáborban volt. Palics és Szabadka között az éjjét, amikor megkezdődtek a gyakorlatok.

*** Személyi hir.** Kövess Lipót ezredes, a 23-ik gyalogezred parancsnoka, tegnap este városunkba érkezett és csapat-szemlélt tartott.

*** Hivatalvizsgálat.** Ringhoffer Lajos kir. törvényészi elnök Újvidékről három napot O-Becsen töltött a jársbírság ügymenetének megvizsgálására. Az elnök megelégedésének adott kifejezést és különösen dicséretleg szolt a tekkönyvi osztály mintaszerű vezetéséről.

*** Kifogott hulla.** Újvidékről írják: Újvidé-en július 3-án délután 6 óra-
kor a Dunából a városi kövögóhid alatt egy férfitölttestet fogtak ki Lintner József, Dudás János és Nagy István hajóhidmunkások. A hullán barna kabát, szürke nadrág, csikos ing és esizma volt. A hullát a kifogás helyén dr. Ognyanovics Ilés kerületi orvos megvizsgálta s miután — véleménye szerint — a hulla már 5-6 napig lehetett a vízben, nem lehetett megálatapítani vajjon öngyilkosság vagy pedig büntett forg-e fenn. A hullán lévő ruhában találtak egy Muszli Jakab mészáros-gégéd nevére kiállított munkakönyvet.

*** Égitünemény.** Tataházi levelezők írja: Igen szép égi tüneménynek voltak tanuli azok, a kik vasárnap délután 5 óra körül künn a szabadban jártak. Ugyanily jelzett időben hatalmas meteor zsurolta földünk légkörét és noha a nap teljes erővel sütött, egész tisztán látszott az a vakító fényességű kék iv, amit pár pillanatig tartó futásban leírt. A tünemény az északi félteke alsó szélén volt látható.

*** Gyümölcszállító kocsik.** Latinovits Géza, a bács-almási választókerület fíradhatlan képviselője kieszközölte a nagy, kir. államvasutak jobbparti üzetvezetésénél, hogy ez év július hó 1-től kezdve október 1-ig — gyümölcszállító kocsik fognak naponként közlekedni a baji-szabadkai vonaton. Ez nagyban fogja emelni a nagy lendületet vett gyümölcs- és szőlő termelést.

*** Új plébános.** Bács-Szent-Tamás-on m. hó 27-én Fancsi Antal választatott meg plébánosnak.

*** A kútha esetei.** Pletikoszits Józsa 19—20 éves arató munkás (a Szláv-szálláson) m. hó 6-án reggel abban az óriási hőségben megszomjazva, a kúthoz ment. Alig ért azonban oda egyszerre csak elszédült és a kútha esete. Szerencséjére észrevette esését az ott közöbelben volt csordás aki azonnal segítségért kiáltott, és az odarohanó arató munkásokkal sikerült is a szerencsétlent a kútból kihúzni. Mikor kihúzták, kirázták belőle a vizet és eszmélre térítették. Most már meglehetősen jól érzi magát.

*** Házasság.** Hoffmann Lipót honvédhuszárórnagy, július 10-én délelőtti tíz óra környékén z-eleti oldalhoz Kármán Arankát, Kármán Lajos székessvárosi bizottsági tag és volt országgyűlési képviselő leányát, az egyetemi templomban.

(Valódi francia gumi és halhályag tucuzatja 80 kr-tól 4 firtig, **Engel Mór** urí divatárúkt raktárában Zomborban.

(**Meidinger kályha** megvételre keresetik.

(**Arcz szépség ápolására** legalkalmasabb a szaktekintélyek által minden börtisztatlanság ellen kiténök hatástának elismert Királynő arczerecmé. Ezen szer szirtalan s ment minden maró alkat-
részekről, feltökő hatása már az első használatnál nyilvánul. Egyedül v é d j e g y g y e l le z á r a k a p h a t ó T e m e s v á r y J ó z s e f g y ó g y s z e r t á r á b a n Z o m b o r. J ó k a i t é r. E g y t e g e l y 7 0 k r. K i r á l y n ő h ő l g y e p r 7 0 k r. K i r á l y n ő c r é m s z a p p a n 5 0 k r.

(**Mi okvetien szükséges minden hölgynek?** Szép, tiszta, tölde arczbőr! Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Margit erém használata által érhető el. E teljesen ártalmatlan törvényesen védett arczkenőcs, mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz n indennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kismítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Nagy tegely 2, kicsi 1 korona.

(*Thiery gyógyszerész balssama és centrifolon=kenőce az egész világon bevezetett felülmulthatlan háziszerek; úgy hogy azok egy házban, sem pedig utipatikában ne hiányozzanak. Utalunk erre vonatkozó mai hirdetésére.*

* Lapunk könyvnyomdájában egy tanoncz felvétetik.

A zombori állami anyakönyvi hivatal kivonata

(1900. évi június 30-ától július hó 6-áig.)

Született:

10 Fiú, 5 leány, összesen 15.

Meghaltak:

Bojanits György (3 hónapos) gyomorbélhurutban.

Odobesits Sándor. (8 hónapos) hörgőlobban.

Jelacsits Péter, (2 éves) gümős agyhártyalobban.

Pajtiits Zsarkó (6 éves) szívbaj.

Tuczakovits Zorán (2 hónapos) ránggörcsök.

Sztrilich Viktoria, (15 napos) vele született gyengesség.

Radós Ferenczéné szl. Antunits Viktoria, (42 éves) tüdőgümőkör.

Másits Voin, (24 éves) alhasi hagymáz.

Bivalszki Mileta, (24 éves) tüdővészben.

Bogisits Pülöp, (29 éves) tüdőgümőkör.

Bosnyák József, (21 éves) tüdővészben.

F. Aszovác Antalné született Menyeczky Borbála, (72 éves) agyuta.

Sarcsanszki Emil, (1 napos) éretlenség és vele született gyengesség.

özü. Ani ícs Jánosné szil. Dorotits Julia, (80 éves) elagolásban.

Kuntich Katalin, (20 éves) napszurásban.

Obuskovits Benedek (1 hónapos) ránggörcsökben.

Kovacsits Benedek, (1 hónapos) ránggörcsökben.

Tóbiás Judit, (27 éves) tüdőgümőkörben.

Parkovits Deján (8 hónapos) gyomorbélhurutban.

Varga János, (22 éves) baleset vízbeülésben.

Házasságot kötöttek:

Kischner Mihály, — Vodemáris Torézsel, Garam Aladár József, törvényészi joggyakornok, — Lonkay Leonával.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága folyó hó 5-én délután 3 óra-
kor rendes ülést tartott. Az ülésen Hauke Imre polgármester elnököl. A bizottsági tagok közül megjelentek: dr. Dekker Pal, szigeti Györfly Géza, kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gráff Nikáz, tanfelügyelő, dr. Konovits György kir. alügyész, Maximovics Milán, aljegyző, dr. Poppovics István, főorvos, Pocskay Sándor, városi ügyész, Szabadka államépítészeti felügyelőhelyettes és dr. Alföldy Árpád.

Az egyes előadók jelentései szó nélkül tudomásul vétettek.

A tanfelügyelő jelentéséből idézzük, hogy ő a mult hónapban a központi róm. kath. elemi fiúiskolát látogatta meg, a mely 8 tanító vezetés alatt áll és csakis annyiban kifogásolható, hogy az egyik alosztály túlszűfölt, és hogy Bács-megye térképe már nem felelnek meg a modern igényeknek.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a mult hóban egyenes adókban 18433 kor. 34 fillér folyt be, tehát 1917 kor. 87 fillérel kevesebb, mint májusban. Bélyeg- és jogilletékben 4474 kor. 76 fillér, tehát 220 kor. 56 fillérel folyt be kevesebb, mint májusban. Fogyasztási adóban 7760 kor. 71 fillér, tehát 239 kor. 29 fillérel kevesebb folyt be, mint májusban, tanítói nyugdíjban 178 kor. 82 fillér folyt be. Házadómentesség összesen 5 engedélyeztetett.

A főorvos jelentése szerint: a közegészségi állapot június folyamán kedvező volt, amennyiben a halálesetek száma az előző hónapokéhoz képest csökkenést mutat. A ragályos kórok közül csakis hasi hagymáz merült fel két esetben. A terjedés megállítására az intézkedések megtették. Az orvosi praxisban leginkább az emésztő szervek heveny bántalmái és változó fordultak elő. A városi kórháznak a forgalma a következő: felvételtet e hónapban összesen 30 beteg; a fekvőbetegek száma: 40 átlag. E hónapban összesen 14 új trachomás eset lett bejelentve. Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota igen kedvező. A vérszámalmi adatok kedvezőek, amennyiben 50 halálesettel szemben, élve született: 53. Meghalt június hónapban összesen 50, a mult év ezen havában 49. Mult hóban 74. Nevezetesebb halál okok: hasihagymáz: 1, veleszületett gyengesség 5, görcsök: 6, bélhurut: 3, tüdőgyulladás 2, tüdőgümőkör: 3, gutaütés: 1, vízkór: 1, elmebántalom: 1, agkori végkimerülés: 3, erőszakos halál 4. Elveszületett: 53, törvényes 50, törvénytelen: 3. Különös gond fordítottott a gyümölcs-picakra, mivel kitűnt, hogy a béltálmalom, az ezen időszakban áruini szokott éretlen és romlott gyümölcs élvezetétől ered.

Megvizsgáltattak a kéjtelepek. Orvosrendőri bonczolas nem fordult elő.

A köztisztaság teljesen kielégítő, A házasságra kelt párok száma: 20. Az elmaradt bizottsági tagok távollmaradását, miután a bizottság a polgármester indítványára igazoltan mondotta ki, az ülés berekesztett.

Csalódott kíváncsiak.

Csajági Bernát a Bács-Kulai Hirlapban a következően eseteli a Németországba kivándorlott bácskai munkások sorát:

A napilapok révén vidéki lapjainkat is bejárták már azok az elszomorító hírek, melyek a Németországba kivándorolt hon-

fitársaink helyzetéről szárnyra keltek, melyek azoknak keserű családait leplezetlenül feltárták, s a melyeket maguk, a reményeikbe csalódtak, s hazájukba sok viszontagság után ismét visszatért kivándorlók hoztak el hozzájuk. De ezek a hírek még még mindig igen messze járnak, a tiszta igazságtól, mely sokkal sötétebb, semhogy az egy-két vonással megrajzolni lehetne.

Iszonyúak azok az állapotok, melyekben szegény, félrevezetett népünk a külföldön tengődik és rettenetes az a család, amely a kivándorlókra Németországban vár.

A múlt hó 7-én ötilyet kivándorlót, névszerint: Jaksz Gáspár, Kondrát Adám, Kondrát Nándor, Stampfer János és Schwarz József obroviczi lakost tolonczolták át községünkön a palánkai szolgabírószághoz és ezektől hallottuk mindazokat, amiket itt népünk okulására elmondani célszerűnek tartunk.

Más kárán tanul az okos. Talán okunk még az itthon levők ezeknek a pórul járt embereknek sorsán és megmondolják a dolgot, mielőtt azon végzetes ballépésre elhatároznák magukat, hogy a külföldre vándoroljanak.

Mintegy 2 hónappal ezelőtt vándoroltak ki ezek a szegény emberek, Müller Jakab új-sóóvi ágens közvetítése mellett Németországba, hol is Posen városában egy bizonyos Leghoff báró, tartalékos hadnagyi birtokára kerültek mint kubikosok. A munkát nem napibér mellett, hanem általában kellet végezték és átlagos napi keresetük 65—70 kr. volt minden élelmezés nélkül. Nagyon természetes, hogy ilyen kereset mellett élelmezésre nem igen télt. Hetenként kétszer ettek főtt ételt, ami vízben kifőzött rizs-, vagy árpkása, ből állott. Egyébként savdó tengették életüket, aminek literjé 5 fillérért kaptak a bárólt. Kenyerük, amelyből mutatóba is elhoztak egy darabot, közönséges korpából való, amilyent nálunk nagyobb gazdaságokban a kutyáknak szoktak sütni, és egy darabka szalonára állították, ami hát a magyar munkásnak legkevésbé eledele, s ilyen drága pénzen vettek maguknak, az élvezhetetlen volt, az legfeljebb 1—2 nappal előbb levágták sertésnek még sőt nem látott szalonajta volt, amit természetesen magyar embernek a gyomra nem vesz be.

Ilyen körülmények között persze nem csodálható, hogy 8 heti ott tartózkodásuk alatt még annyit sem kereshettek, hogy a kivándorlás költségeit kifizethették volna s végre is hazulról kellett nekik 37 forintot kérniük, hogy a bárónak az által előlegzett utiköltségeket visszatéríthették. Mert a báró ur nem elégedett ám meg azszal, hogy a munkabér nagyobb részét levonta a kiszolgáltatót savóért, hanem az előlegzett utiköltségnek megtérítését is követelte és midőn a szegény munkások arra hivatkoztak, hogy ily csekély keresményből azt egyszerre visszafizetni képtelenek, akkor elkergetéssel fenyegette őket, sőt Kondrát Nándort és Stampfer Jánost, akik a munkabér csekélységért merték hangoztatni, meg is korbácsolta.

Erre aztán betellett számukra a keserűség pohara. A mi szalonajtra méltó munkásaink beszántették a munkát és kijelentették, hogy visszatérnek hazájukba. A báró ur erre még az utolsó filléréket is elvette tőlük, úgy hogy, a szegény emberek megint csak hazulról kértek utiköltséget. Kaptak is innen, de ezzel csak Turóc-Szt.-Mártonig értek, itt jelentkeztek a szolgabírószághoz és maguk kérték hazatolonczolástukozat. Így utaztak aztán kényserutalvával kőszégről-kőszégre hazájuk egyik határszélétől a másikig és a sok nélkülözéstől teljesen megtörve, mindenüktől megfosztva, fáradtan, éhesen, rongyosan és egy merész vállalkozás, egy megdöntötlen elhatározás keserű követke-

ményeinek tapasztalataival gazdagabban érkeztek vissza szülőföldjükre.

Meghagyom még az unokáimnak is, — mondogatták itt midőn vállalkozásuk szomorú lefolyását eladták, — hogy töröljék ki emlékezetükből Németországot s még csak gondolni se merjenek a kivándorlásra, mert Magyarországnak nincsen párja a föld kereségén.

Fájdalom, hogy erre az igazságra csak a saját keserű tapasztalataik után jutottak a szegény honfitársaink. De nem okoljuk őket szerencsétlen ballépésükért, mert ők egyszerűen csak vak eszközai a hazánkba is gombamódra nővő és immár nagyon is elszaporodott lelketlen, kapzsi ágenseknek, akik — hogy mohó pénzvágyukat kielégítsék — nem ártják magukat még népboldogítóknak is feltolni és alávaló működésükből hazafias színleletben feltüntetni.

Es ez annál elszomorítóbb, mert ebben a bandában még olyan férfiakat is átnék közreműködői, akiknek kötelességük volna a népek merész vállalkozásának következményeire figyelmeztetni és azt az egyedüli helyes utra: a józan, munkás életmódra vezetni, a hazájához való hűségére, az édes anyaföldhöz való ragaszkodásra buzdítani, hiszen ez a föld még soha senkit sem hagyott cserben, mindenkinek mindig megadta a tisztességes megélhetés forrásait; mindenkit egyformán részesít áldásaiban, csak szeretettel, hűséggel szolgálomati és kitartó akaraterevével forduljon hozzá.

Értjük itt a népanitákat. Szegényenpir borítja arcunkat, midőn hírlapjainkban néptanítóinkról is ilyen híreket kell olvasnunk és megdöbbenéssel kérdezzük önmagunktól: vajon lehetséges-e az, hogy egy műveltség színvonalon álló férfiú olyan néptanító működésre vállalkozjon? Vajon lehetséges-e, hogy néptanítóink lelket is annyira megmértelvezték már a rút kepzsiség, hogy immár emberkereskedésre adják fejüket? Lehetséges-e, hogy azok az emberek, akik eddig min a tiszta idealismus fölkelteit voltak ismeretesek, s minden tettüknek, minden gondolatuk mozgató rugója az önzetlenség, haza és felebaráti szeretet volt, egyszerre elhullatták volna idealismusuk minden himporát, megtagadták volna hazafiságukat, emberszeretettüket és gyarló materialismussal, rút kapzsiságnak engedtek helyet szívükben és olyan szegénytelen szerepre vállalkozzanak saját hazájuk ellen?

Irodalom.

— A *Közigazgatási Könyvtár*. A „Közigazgatási Könyvtár” ezáltal ismét a pénzügyi szakmából meríti tárgyát. A fogyasztási adók után most az egyes adók szabályainak Fiválon gyakorlati összefoglalását adta az összes vonatkozó törvények, rendeletek és közigazgatási bírósági döntvények alapján. Az a súlyos feladat, mely a községi tisztviselőket az adókielvetés körül terheli, bőven indokolja a törekvést, hogy az eljárás közbeli figyelembe veendő re feltevések a kielvetéssel megbízott községi részére a lehető legbiztosabban és legkönnyebben hozzáférhetőkké tészenek. Ezt a rendkívül hasznos munkát nagy szabotossággal és szakértelemmel Róka József, m. kir. pénzügyigazgató helyettes végezte, ki a pénzügyi szakirodalom terén már eddig is sok érdemet szerzett. Az ő neve teljes biztosságot nyújt arra nézve, hogy az érdekeltek a „Közigazgatási Könyvtár” legújabb (június havi VI. sz.) füzetében kimerítő és megnyugtató utmutatót kapnak a kezükbe. Szükségtelen külön hangsúlyozni, hogy a füzetet nemesak a kivételes foglalkozó, hanem az ezt ellenőrző pénzügyi tisztviselők és maguk az adófizetők is ugyanazzal az előnyvel használhatják. A füzet ára 1 korona 20 fillér, mely összeg beküldése ellenében

portómentesen szállítja a Közigazgatási Könyvtár kiadóhivatala (Országos Központi Községi Nyomda Rézvénytársaság Budapest, VI., Váci körút 61.).

— A *Magyar, Könyvtár*...-ból a Lämpel cég é kitünő vállalatából, most jelentek meg a júniusi füzetek, melyek ismét értékes anyag-gal gyarapítják a gyűjteményt. Eredeti munka négy van közülük, fordítás egy. Amazok közt első helyen áll Jókai Mór egy füzete, melyben a nagy költő kisebb alkalmi beszédeknek egy része van összegyűjtve. Füzet gondolat volt, e még eddig sehol össze nem gyűjtött munkákat, az alkalmi szónoklati művészet remekait, ilykében általánosan hozzáférhetőkké tenni. A szükséges jegyzetekkel Szinyei Ferencz látta el a füzetet. Kenedi Gézaé a másik füzet, mely „Három Elbeszélés” címet visel. Mindháromban egyaránt csillognak a kiváló publicista és szépirodalom ismerő erényei; a nemes, egyszerű stílus és a mély erkölcsű világnézet. Egy másik füzet id. Ábrányi Kornéléval a magyar zeneirodalom e kiváló művelőjétől, „Jellemképek a magyar zenevilágból” címmel igen becses dolgozatokat közöl Liszt Ferenczről, Erkel Ferenczről, Reményi Ederől Mosonyi Mihályról, Volkmann Róbertől, a kurucz-dalokról és a régi magyar cigányprimásokról és cigány zeneszerzőkről. A tárgyalat zeneszerzők arcképe is megvan e műben A 177.—8. sz. keltős füzet a sakkjáték barátainak van szánva: Maróczy Gézáknak, a nagy magyar sakk-mesternek közreműködésével írta Szemeré Imre. A könyv a sakkjáték szabályait bőven és kimerítően közli példátárra is nagyon gazdag; a mester-játszmák közt számos nevezetes magyar partit is van ismertetve. A 179.—80. sz. folytatja a „M. K.” Shakspeare-ját, még pedig a Petöfi fordította Coriolanussal, melyet Radó Antal látott el a vezetéssel és mintegy 450, mindenre kiterjedő magyarázó jegyzettel. A „M. K.” egy-egy számának ára 50 fillér; az eddig megjelent számok jegyzékét ingyen küldi meg bárkinek a kiadóvtal (Wodianer F. és Fiai, Budapest, Andrássy-ut. 2.)

— A *khinai forradalom képeiben*. Transzvál kopár hegyei közt még ropog a fegyver, már s újabb világemény köli le figyelmenket. A khinai emberirtó forradalom, amely a legnagyobb igazságtalanságot a nagyhatalmokat, s amely könnyen végzetéssel lehel Európára bekéjére is. Ilyen események alkalmával tünk „” leginkább a képes pol napilapok nagy előnye a többi újságok felett. Ime a Budapesti máris megragadta az alkalmát, hogy megismeresse olvasóit a menyvi birodalom. Sikertől kivétel illusztrációkban bemutatja Pekingét, a trónjavesztett „khinai császárt”, a ravasz anyacsászárát, a lázadó boxereket, stb.; úgy, hogy az események folysásával egyidejűleg megismerkedünk az esemény színlelyével is, ugyszinte a több szereplőkkel. De a „Budapesti” más tekintetben is becsülettel rászólgál arra a közkevéltésre amely negyedszázados pályatutása ó a állandóan kísér. Gondosan szerkesztett, nagyraos ívű élelki újság, amelyet megelégedésre járathat bárki. A kitünő hírszolgálaton kívül, gondoskodik olvasóinak a szellemi szorakoztatásáról is. Így, a tőbbi közt állandóan kér érdeklődőt regényi közzel, amelyek közül az egyik könyv-alakban jelenik meg. Az önkélelése s jó pol. napilap kel”, az most a felév alkalmával rendelje meg a „Budapesti”-et. Előfizetési ára egy hónapra 2 korona, negyedévre 6 korona, félvére 12 korona. Az előfizetéseket a „Budapesti” kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarrkanlyas utca 3. sz.) intézendők.

— A *Magyar Művészet* júliusi száma feltünő szép tartalommal és kiállításban jelent meg rövid idő alatt bebizonyította a Magyar Művészet, melynek szerkesztője Cs. Szabó Kálmán, főmunkatársa Buniczky Bajza Lenke, hogy művészetünk hathatós partigója s betöltötte azt a hiányt, melyet művészetünk és irodalmunk művészeti folyóirat eddigi hiánya miatt szenvedett. Az új számban szines képek

emelik különösen a becses tartalmat. Számtalan művészi képet közöl, irodalmi része pedig jeles közleményekkel változatos. Elbeszélést írt Buday László, Sarco Matild, Cs. Szabó Kálmán, érdekes londoni levelet Hughes-Hughes Bajza Ilona, verset Váradi Antal. Beniczkyne Bajza Lenke folytatja Hanna című regényét; folytatást találunk Cyprianus, a varázslóból Wildenbruch Ernő e nagy feltűnést keltett regényéből, melyet Hann Peppi ültetett át magyarra. A többi részét is apróbb közlemények és művészet, színház s irodalomról hozott kritikák ezik változatossá. Ez a folyóirat egyúttal a legolcsóbb képes lap. Előfizetéseket a kiadóhivatalba kell küldeni: Budapest, V., Hold-utca 7. Pesti könyvnyomda Részvény-Társaságban. Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona. Egy szám ára egy korona. Kapható minden könyvkereskedésben is. Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
üggyéd.
Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Nyilttér.*)

Cement-kerttámaszok

elpusztíthatlan, praktikus, szép és nem drágább mint a oseria. vagy akác-támaszok, azért a jövő „**kerti-támasza.**“

Valamennyi szőlőtulajdonost és kertbárdot meghívom ezen Magyarországon egyedül és mindenféle nagyságban és fajtában készített **kertikerítés-támaszok** megtekintésére.

Az anyagok, melyek a támaszok elkészítésére szolgálnak: homok, kavics, egy vékony vaspáleca és a jó tulajdonságaival ismert becesini portlant-cement.

Ezeket a kerítés-támaszokat ki ki otthon vagy szőlőjében maga állíthatja elő. Minthogy azonban minden látogató meggyőződést szerezzen arról, hogy a támaszok minden laikus munkás által, minden előzetes gyakorlat nélkül állíthatók elő — minden látogató szeme előtt munkám által egy ilyen támasz állítatik elő — Ajánlom tehát minden kerttulajdonosnak, akinek szándéka van kertjében kerítést állítani, a fáradságot nem sajnálni. hogy meghívásomat igénybe vegye. Kívánatra küldök bárkinek utasítást, mely szerint minden akadály nélkül dolgozhatni, ugyszintén küldök mintákat a be szerzési áron, utánvét mellett.

Ezen sorok közzétételével nem hajhászok haszon után, hanem csakis közszolgálatot óhajtok ezek nyilvánossá tételével tenni.

Teljes tisztelettel

Raichl F. W.

cement-műkö-gyár, Uj-Palánka.

* Ezen rovartét nem felel a szerk.

Nyilttér.*)

RAICHL F. W.
GYÓGYFÜRDŐ.
Elismert gyógyhely
gyomor-máj-és
vesedagokban,
emlőbetegség,
epék, forok és
gőcshertel bántal-
mokban sze-
vedől, számára.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasutállomás: Pöitschach.
**GYÓNYÓRÚ NYÁRI
TARTOZKODÁSI HELY.**

(* Ezen rovartét nem felel a szerk.

A főváros környékén, vasut állomás közelében van egy 500 holdas birtok, felerészben szénatermő réttel, felerészben jó művelésű szántóföldekkel, több évi fizetési részletek mellett, egészben vagy kisebb részletekben is több évre előnyös feltételek mellett bérbe vehető. Közlebbi felvilágosítást ad Szécsény Imre, Gyon u. posta Alsó-Dabas.

Schneider-féle Páfrány-tokocsák (Galandó-elhajlók.)
Millió embernek a szer vissza adja egészségét teljes Kik gal andféreg ben és gyomorbuiban szenvednek.

Pántlikagiliszták fejestől, a páfrány-tokocsák által fájdalom nélkül jótállás mellett, s a leg-
rövidebb idő alatt (6 percz, alatt) teljesen elhajlatik. Ezen kitűnő gyógyszer-fájdalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszták fereg nines is jelen. — Az életkor megjelölendő. —
Törvényesen védve.

Egy e edeti doboz pontos használati utasítással a bels és külföld részére 4 irt postai utánvéttel vagy 3.50 előre való bez küldésével. A pántlikagiliszták tünetei a következők: Az arcz hal-
vá ysága, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványadás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emészté-
hetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal gyakori rosszul ét vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomorral, egy gombolyag felszállása egész a p. akig, nyáló-sz-gyülemés, a test megdagadása, gyomorsor, gyomorhév, gyakori felbőgögés, léigőc, he-gygetes, hullámszerű mozgások, száraz, sívó fájdalomak és szárazos belekben, szivdobogás, a vér-ingés rendeltlenség, különösen nőknél, gys-
kor véletlenül heáló főfaja, a buskomorságra való hajlam, ele után-ág és a halál óhajtása.
Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Reszezán. Főutca 21. (Délmagyar-
ország.)

Legnagyobb, legjobb és leg-
régibb
Kosárüveg (Demyhon) forrás
Rényi Árpád
Üvegyár és gőzköszörülő
Zelestye u. p. Reme-
temező
(Szatmármegye).
!!Pontos szállítás bár-
milyen mennyiségben!
Az czredéves kiállításon
kittüntetve.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó özzzetételű,
igen liszta, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minőjítendő.

Gräber Mihály
épület- és butor-asztalos
* ZOMBORBAN, Deák Ferenc-körút 141. sz., saját házában. *

Bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét **asztalos-műhe-
lyemre** és az **árucsarnokban** elhelyezett
kész butoraimra
elhívni, és kérem szükségleteinek fedezése alkalmával engem becses megbízásaival megtisztelni.
Készítek és kész raktárt tartok a legjobb és száraz anyagból készült (nem gyári munka)
hálószoba, ebédlő, szalon- és irodai berendezések;
ugyszintén **egyes butordarabokat is, rajz és minta szerint.**
Az **épület-munkákat**, melyekhez külön munkaerőm van, a legjobban és leggyorsabban készítem el.
Tisztelettel
Gräber Mihály,
épület- és butor-asztalos.

Páratlan a THYMOL fog-créme!

THYMOL
a legkellemesebb fogtisztítószer, üdít, frissít.

THYMOL
féléti, szépi-tieskonserával ja a fogakat.

THYMOL
ártalmatlan, antiseptikus, eltávolítja a fogfajást.

THYMOL
utonige n ezél-szerü, Nélkülözhetetlen.

THYMOL
törvényesen védett HAZAI gyártású.

THYMOL
félülmul minden más fog-tisztítószer minty.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.

6 tubus diszes dobozban 3 korona 60 fillérmertve
Egyedüli készítő és toszéküldési raktár :
SCHWARTZ illatszeryára
hygien, ko-met 'laboratorium.
Budapest, Damjanich-utca 28.
Gyári raktár és főközet : Temesvároitt.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Karr.sch u. leicht erreichbar in Prämien-Verschüssen zu je 140 Kr. Leichtigfähige Prospekte gratis (Specialabtheilung).
Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest.
Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzverkehrs u. unsere reichen 40-jährigen Erfahrung erpöhlen wir unermüdbaren Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Saubrung verkehrsfördernder Engagements.
„UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“
XII. Jahrgang. Einziger unabhäng. Finanz-Rathgeber. Interesservertretung des Privatcapitals.

A legjobb tisztítószert a

Globus

tisztító-kivonat,
készíti
Fritz Schulz jun. Eger u. Leipzig.
Mindenhol kszálthatben!
Dobozok á 10, 16 és 30 fillér.

Csak valódi védegyvel.
Globus piros keresztikkel.
Nyers anyag saját bányából.
Csak valódi védegyvel.
Globus piros keresztikkel.
Nyers anyag saját bányából.

15 koronaért **disz-** harmonikát

12 koronaért **disz-** harmonikát

10 áram-zoros r-gona aczél-hanggal, aczélesengettyül, összesen 72 aczéllyelvel.
— Magantunuló-isko- la 25 krajczár. —
A legjobb kivitelben, utánvételt vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kélsoros 19 kettős hanggal, 6 erős baszus, többi mint lent említtet : **20, 30, 40** korona és feljebb - háromsoros chromatikus, a legjobb készítmény, a világhírű, kere k. törvény-székillet bejegyzett, 30 év óta fenálló czégnél :
Johann N. Trimmel harmonika-készítő Bécs, VII/3. Kaiserstrasse 74.
Részletes képes árjegyzék ingyen. Magantunuló iskolák, 2 és 3 éves, ugymint chromatikus harmonikumokhoz 3 korona és 3 kor. 60 fill. Egy harmonium megvételénél az iskoláért csak fél árt számítok. Flóták, hegedűk, ezíterák, gitárak játssz-művek, albumok zenével, sörö-kanesök, stb. mindig raktáron.
Ausztriába küldendő levelezőlapok 5 filléres bélyeggel látandók el.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedvelé és mindenütt keresik. Csak akézt valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvény-széknel bejegyzett „**apáca**“-védőjeggyel van ellátva. Földmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-tünően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbatéveg bármintesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakencése

(csodakenesnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenéc-szel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont-szét, utjabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiseptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyógyásánál.

Próbatéveg bármint 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.
Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értékte-len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.
Cím: **A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.**
Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használnatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

57474

Legtöbb
Dordogne, Kopen-hága,
fabriken ferma.
Milano,
A. Bertolon.
Malmo, Sverige,
Apot. Lejonok.
Nantes,
Pharmacie
C. Frodot,
Nápoly. Palermo.
Paris,
Pharmacia
francoise, 1 & 3
Place de la Repu-blique,
Pharmacie
Napoy, 11,
Rue des francs
Bourgeois.
Praga,
Roma,
Corso, Agonzia
diot. Palatinio.
Roubais,
Pharmacie
F. Gerath.
Sarajevo.
Szeged.
Temesvár.
Triest. Velenoe.
Vienne. Zürich.

HOTTER J. I. R. Szt. József-gyógyszertára a sz. Józsefhez Bécs, XII/2. Schön-brunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol.
1/2 palack ftt 6--; 1/2 palack ftt 3.50. Eltávolít mindenemű kőhő-vest és zsíros testpadékat, an el-kül, hogy a sze tönkre lenne. Készíti a megtömött és gyenge makat, eltávolít és tönkre tesz minden esonót az izemkon és meg-óv minden gyulladástól : külön-sen bevált epebajnál, esülökdgama-nál, patabüttyökönél vastag terdnie esomóknál az nakon, vastag bo-kánál, daginaknál, ahol lysekek áll-pnek. A terdek remegését meg-zantúti és meggyógyítja a zuzó-dsokat.

Hotter-féle Agril táppor
Iovak és szarvasmákknál,
1 esomog 80 kr.
szkítendő példék a tukarmanyhoz a állat ereje és egészségének fö-nyására; minden avessor, máj, hó-tyász és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holttetem kenőcs
1/4 tégegy ára 2 ftt, 1/2 tégegy 1 ftt 20 kr.
Földmulhatatlan holttetem eltávo-lítására régi bajoknál is.

HOTTER'S

állatgyógykészítményei
jelenleg legkiválóbbak, melyek számos bizonylat szernt semmi más hasonló szerek által hatásukban el nem érteket. Raktárs a gyógy-szertárakban és drogrütiárban.
Feaktár: — Zombor és környé-ke rzsere :
TÁRCZAI ISTVÁN
gyógyszertára ZOMBOR

Hotter-féle Training-Fluid
1-palack ftt 1.20
Az inakát és izmokat a maga öveg korng allandó erőben és fris-sen fantariiz, az állatot a bedór zsölökek után a legnagyobb fára átmokra és vontá átra képeíti. A túlerőltetés, a szellemi-ménye-né bémulás, sz ggratas és merevedés né meglepő sikerrel alkalmazzák.

Hotter I. és II. sz. disznópóra
1 kiló ftt 1.20.
Legjobb érendi szer a disznók és vagnának és az azzal járó emés-tésnek előmozdítása s; kiandón bevált orvászéni. A II. számu hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer
1 üveg 1 ftt 50 kr.
Lovaknál mindenemű kolika és hngfejeldés, szarvasmarhákna pedig puffadásellen alkalmazandó.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 126. (saját házban).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-cégek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyiszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből főldölhető, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 kr-tól föléig szállíthatnak és a mi a festék szintetizasságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyiszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Szivattyúk Mérégek

Legjobb levezető szivattyúkat készítenek és eladóknak. Mindenféle csövek, szivattyú- és géppártási betéti társaság. I. Waalfschne-bergrasse 6. **W. GARVENS, BÉCS** Képezők gép-, vas- s egyéb hasznos kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kúrfürdő-üzletekben, Képzők gépjármű-üzletekben, illetve Garvens-üzletekben. Argyezékek ingyen és bérmentve.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek. Gyümölcs és szőlő sajtók

folytatosan ható keltős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval. A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál. **Szőlő és gyümölcs zúzó** és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek. Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszálásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlőlévszó permetezők, gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb fivitelben.

Mayfarth Ph. és Társa

es. kir. kizár. gazdasági gépjármű, vasutóelő és gőzhámor. **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel. Az országos mezőgazdasági egyet nagy aranyérme 1899. Szegeden. Argyezékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusitók felvétetnek.

LIPIK

fürdő SZLAVONIÁBAN.

Hegyetlen jód tartalmu alkalkus hőforrás (64° C) a kontinensen.

1898. óta a Lonja-ölyvi vasuti állomása (Dugosellon át.) Azonkívül Pakracnál pik déli vasuti állomás. (Zónavarifa.)

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, ruzsiz-bárium park, fedett sétány, kútvíz gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdő épületek. Villanyos világítás.

Felülmúlhatlan hatású kőszénny és eszusz bajkónál, ischliánál, eszontajuknál, mindeneműl hurrutos bántalmaknál valamint mérleg és vérhetegeknél. Hivatatos fürdőorvos dr. SZE. MEREY BERTALAN. Jód hévíz szétküldése egyenesen a forrásból, továbbá Édeskútly I. és Mattoni és Willi ezeztől Budapestben. Bővbb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arezbőr széplése és finomítása. Legelőgánabb toillette, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toillette-szappan és illatszergyőr. Bécs I., Wollzeile 3. sz.

Egy doboz ára 1 fe 20 kr. elküldés utánvett vagy az összeg előleges beküldése után. Kapható: a legtöbb illatszergyőr- és gyógyszerárkban valamint Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő cégnél.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. s szám. Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában-készült

gőzeséplő készleteit »Millenium» legújabszerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- és kévektő aratógépeit, melyek főelőnye: préselt aczélemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet továbbá: a sz. osztrák-magyar, államvasutársaság részicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 1/2 és 4 lóerejű gőzeséplő készleteit. Sack rendszerű aczéllöntésű ekefővel ellátott ekéit, Boni-féle kéttengelyű eketalyigait járgányos eséplő-készleteit szeszkavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés! Ezenel közhírré teszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birtomghatalmasan at f. é. január hó 31-cyel megvonuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak az járhatnak el, akik 1900. február hó 1-e után kelt általunk és aláirt megbízással bírnak és csupán oly jogkörről, amelyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévuttra vezitessék és nehogy nevünkkel visszaélések történnhessenek felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összekötetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, aki nevünkben eljár írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük, abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.